



Tampereen Veden toiminta-alue

Selostus

Sisältö

1	Johdanto	2
2	Toiminta-alueeseen kuuluvat kiinteistöt.....	3
3	Toiminta-alueiden rajausperiaatteet.....	4
3.1	Kiinteistörajojen mukainen rajaustapa	4
3.2	Yleiset alueet	5
4	Toiminta-aluepäätöksen oikeusvaikutukset	5
4.1	Kokonaisuudessaan toiminta-alueeseen kuuluvat kiinteistöt .	5
4.2	Osittain toiminta-alueeseen kuuluvat kiinteistöt.....	5
4.3	Toiminta-alueen ulkopuolella sijaitsevat kiinteistöt.....	6
5	Tampereen Veden toiminta-alue.....	6
5.1	Tampereen Veden toiminta-alueen päivitys.....	6
5.2	Tampereen Veden toiminta-alueen laajeneminen 2023	6
5.3	Tampereen Veden toiminta-alueen alustava laajeneminen....	7
5.4	Tampereen Veden toiminta-alueen supistaminen 2023	7
6	Toiminta-alueen päivitys jatkossa.....	8

1 Johdanto

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueesta sekä vesihuollon kehittamisestä säädetään vesihuoltolaissa (VHL 119/2001). Vesihuoltolain tavoitteena on turvata sellainen vesihuolto, että kohtuullisin kustannuksin on saatavissa riittävästi terveydellisesti ja muutoinkin moitteetonta talousvettä sekä terveyden- ja ympäristönsuojelun kannalta asianmukainen viemärointi (VLH 1 §).

Vesihuollon kehittäminen kunnan alueella on vesihuoltolain mukaan kunnan vastuulla (VHL 5 §). Jos suurehkon asukasjoukon tarve taikka terveydelliset tai ympäristönsuojelulliset syyt sitä vaativat, kunnan tulee huolehtia siitä, että ryhdytään toimenpiteisiin tarvetta vastaavan vesihuoltolaitoksen perustamiseksi, vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen laajentamiseksi tai muun tarpeellisen vesihuollon palvelun saatavuuden turvaamiseksi (VHL 6 §). Käytännössä kunta voi täyttää järjestämisvelvollisuuden ryhtymällä toimenpiteisiin keskitetyn vesihuoltoratkaisun tai muun, tilanteeseen soveltuvan kiinteistökohtaisen vesihuoltoratkaisun toteuttamiseksi.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueesta säädetään vesihuoltolain 7 ja 8 §:ssä. Vesihuoltolain 7 §:n mukaan kunnan alueella vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden tulee kattaa alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai viemäriin on tarpeen asutuksen taikka vesihuollon kannalta asutukseen rinnastuvan elinkeino- ja vapaa-ajantoiminnan määrän tai laadun vuoksi. Toiminta-alueen tulee kuitenkin olla sellainen, että vesihuoltolaitoksen voidaan katsoa kykenevän huolehtimaan vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti. Lisäksi vesihuollosta aiheutuneiden kustannusten kattamiseksi perittävien maksujen tulee muodostua kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi. (VHL 8 §.)

Vesihuoltolain 8 §:n mukaan kunta hyväksyy vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ja tarvittaessa muuttaa hyväksytyä toiminta-aluetta vesihuoltolaitoksen esityksestä tai, jos laitos ei tällaista esitystä ole tehnyt, laitosta kuultuaan. Ennen toiminta-alueen hyväksymistä tai muuttamista asiasta on tiedotettava riittävässä laajuudessa sekä varattava valvontaviranomaisille (elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kunnan terveydensuojeluviranomainen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen) mahdollisuus antaa lausunto ja alueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluiksi. (VHL 4, 8 §.)

Vesihuoltolaitoksella on toiminta-alueellaan huolehtimisvelvollisuus vesihuollosta ja kiinteistöllä on liittymisvelvollisuus laitoksen verkostoihin joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta. Poikkeukset ja liittymisvelvollisuudesta vapauttaminen on kuvattu tarkemmin vesihuoltolain luvussa 3. Vesihuoltolaitos voi tarjota vesihuoltopalveluita myös toiminta-alueen ulkopuolisille alueille. Tällöin alueella ei ole vesihuoltolaitoksen näkökulmasta liittämisvelvollisuutta eikä kiinteistöjen näkökulmasta liittymisvelvollisuutta, vaan kiinteistöt liittyvät vesihuoltolaitoksen verkostoon vapaaehtoisesti ja vesihuoltolaitos toimii sopimusperusteisesti.

Toiminta-alue koskee vesijohto- ja jätevesiviemäriverkostoa. Hulevesiviemäriverkostoa ja siihen liittymistä koskevat omat, vesihuoltolain 3a luvun, säännökset.

Työn aikana järjestettiin useampia kokouksia, joissa toiminta-alueen rajausta tarkasteltiin maankäytön, ympäristönsuojelun ja terveydensuojelun näkökulmista. Lähtötietoina toiminta-alueerajaukselle käytettiin vuonna 2020 valmistunutta Tampereen kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelmaa, Tampereen kaupungin asemakaavoitusohjelmaa vuosille 2021–2025 sekä Hiedanrannan Kehitys Oy:stä saatuja tietoja.

Tampereen Veden toiminta-alue -esityksen laadintaan osallistuivat:

Jouni Hyypiä	Tampereen Vesi
Petri Jokela	Tampereen Vesi
Pekka Laakkonen	Tampereen Vesi
Sanna Markkanen	Tampereen kaupunki (5.7.2021 alkaen)
Paula Saxholm	Tampereen kaupunki
Enni Virtanen	Tampereen kaupunki (4.7.2021 saakka)
Essi Huntus	AFRY Finland Oy
Terhi Renko	AFRY Finland Oy

2 Toiminta-alueeseen kuuluvat kiinteistöt

Vesihuollon toiminta-alueeseen kuuluvat kiinteistöt on määritelty sähköisessä muodossa olevassa karttaesityksessä, joka on tarkasteltavissa Tampereen kaupungin karttapalvelussa

(<https://kartat.tampere.fi/oskari/> → karttatasot → hydrografia → vesihuollon toiminta-alueet). Tuloste karttaesityksestä on toiminta-aluepäätöksen liitteenä. Tämä selostus kuvaa toiminta-alueen rajausperiaatteet ja auttaa karttaesitysten tulkinnassa. Selostuksella ei ole oikeusvaikutuksia toisin kuin toiminta-alueen hyväksymistä koskevalla päätöksellä ja sen liitteenä olevalla karttaesityksellä.

Toiminta-alue on muodostettu kartta-aineistossa määriteltynä ajankohtana voimassa olleiden kiinteistörajojen mukaan. Mikäli kiinteistörajat ovat muuttuneet kyseisen ajankohdan jälkeen (esimerkiksi tonttien lohkomisen seurauksena), kuuluvat lähtökohtaisesti kaikki sellaiset rajoiltaan muuttuneet kiinteistöt toiminta-alueeseen, jotka sijoittuvat edelleen toiminta-aluerajauksen sisäpuolelle.

3 Toiminta-alueiden rajausperiaatteet

3.1 Kiinteistörajojen mukainen rajaustapa

Toiminta-alueen rajaus tulee tehdä mahdollisimman yksiselitteisesti (HE 218/2013 vp). Yleisenä suosituksena on, että vesihuoltolaitoksen toiminta-alue rajataan kiinteistörajojen mukaan. Tällöin toiminta-alue on mahdollisimman yksiselitteinen.

Suurin osa kiinteistöistä kuuluu toiminta-alueeseen kokonaisuudessaan riippumatta siitä, missä verkostoihin liitettävät rakennukset kiinteistöllä sijaitsevat. Vesihuoltolain mukaan vesihuoltolaitoksen velvoitteena on tuoda vesihuoltopalvelut kiinteistön välittömään läheisyyteen (asemakaava-alueella yleensä korkeintaan 20 metrin päähän kiinteistöstä ja asemakaava-alueen ulkopuolella yleensä korkeintaan 100 metrin päähän lähimmästä liitettävästä rakennuksesta).

Kaikissa tilanteissa kiinteistörajojen mukainen rajaus ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukainen. Siksi hyvin suurten kiinteistöjen osalta kiinteistörajojen mukaan rajaamiseen on tehty joitakin poikkeuksia. Tarkoituksena on estää kiinteistönhaltijan ja vesihuoltolaitoksen kannalta kohtuuttomat tilanteet. Liittämisvelvollisuus koskee vain toiminta-alueeseen rajatulla alueella sijaitsevia rakennuksia.

3.2 Yleiset alueet

Vesihuollon toiminta-alueeseen on sisällytetty myös yleisiä alueita, vaikka niitä ei olisikaan tarpeen liittää vesihuoltolaitoksen verkostoihin. Toiminta-alue muodostuu näin yhtenäisemmäksi.

Katu- ja väyläkiinteistöt on pääasiallisesti sisällytetty toiminta-alueeseen. Puistoista ja viheralueista toiminta-alueen sisälle jäävät osat kuuluvat pääasiallisesti toiminta-alueeseen. Puistojen ja viheralueiden liittämismuodot tulkitaan kiinteistökohtaisesti kuten muidenkin kiinteistöjen.

4 Toiminta-aluepäätöksen oikeusvaikutukset

Kiinteistö kuuluu toiminta-alueeseen joko kokonaan tai osittain. Muut kiinteistöt ovat toiminta-alueen ulkopuolella. Kiinteistön rajaustapa voidaan tarkistaa toiminta-alueen karttaesityksestä. Tämä selostus kuvaa toiminta-alueen rajausperiaatteet ja auttaa karttaesityksen tulkinnassa, mutta tällä selostuksella ei ole toiminta-alueen karttaesitykseen verrattavia oikeusvaikutuksia.

4.1 Kokonaisuudessaan toiminta-alueeseen kuuluvat kiinteistöt

Mikäli kiinteistö sijaitsee kokonaisuudessaan toiminta-alueella, koskee liittämismuodot koko kiinteistöä. Vesihuoltolaitoksen on huolehdittava vesihuoltopalvelut kiinteistölle ja osoitettava liittämiskohta kiinteistön välittömään läheisyyteen (asemakaava-alueella yleensä korkeintaan 20 metrin päähän kiinteistöstä ja asemakaava-alueen ulkopuolella yleensä korkeintaan 100 metrin päähän lähimmästä liitettävästä rakennuksesta). Liittämiskohdan sijainnista ei saa aiheutua kiinteistön omistajalle tai haltijalle kohtuuttomia kustannuksia muihin alueen kiinteistöihin verrattuna. Kiinteistön omistaja tai haltija vastaa kiinteistön sisällä tarpeellisten vesihuoltolinjojen rakentamisesta.

4.2 Osittain toiminta-alueeseen kuuluvat kiinteistöt

Mikäli vain osa kiinteistöstä sijaitsee toiminta-alueella, koskee liittämismuodot ainoastaan sitä osaa kiinteistöstä, joka sijaitsee toiminta-alueella. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että mikäli vesihuoltoa tarvitseva rakennus sijaitsee sillä kiinteistön osalla, joka kuuluu toiminta-alueeseen, on sen liitettävä vesihuoltoverkostoon. Liittämiskohdan sijainnista ei saa aiheutua kiinteistön omistajalle tai

haltijalle kohtuuttomia kustannuksia muihin alueen kiinteistöihin verrattuna. Kiinteistön omistaja tai haltija vastaa kiinteistön sisällä tarpeellisten vesihuoltolinjojen rakentamisesta.

4.3 Toiminta-alueen ulkopuolella sijaitsevat kiinteistöt

Vesihuoltolaitoksella ei ole vesihuollosta huolehtimisvelvollisuutta toiminta-alueensa ulkopuolella. Kiinteistöllä puolestaan ei ole liittymisvelvollisuutta verkostoihin. Vesihuoltolaitos voi halutessaan kuitenkin tarjota palveluita myös toiminta-alueen ulkopuolelle. Toiminta-alueen ulkopuolelta liittyvien kiinteistöjen liittämiskohta voidaan osoittaa mihin tahansa soveltuvaan paikkaan.

5 Tampereen Veden toiminta-alue

5.1 Tampereen Veden toiminta-alueen päivitys

Tampereen Veden toiminta-alue on päivitetty viimeksi vuonna 2011. Toiminta-alue kattaa pääasiallisesti kaikki rakentuneet asemakaava-alueet Tampereen keskustaajaman alueella, Kämmenniemessä ja Terälähdessä.

Nurmin ja Sorilan taajama-alueella toimii Nurmin Vesihuolto-osuuskunta, jolla on oma toiminta-alue.

Tampereen Veden toiminta-alue-ajaukseen voi tutustua tarkemmin toiminta-aluepäättöksen liitteenä olevista karttaesityksistä tai Tampereen kaupungin karttapalvelusta (<https://kartat.tampere.fi/oskari/> → karttatasot → hydrografia → vesihuollon toiminta-alueet).

5.2 Tampereen Veden toiminta-alueen laajeneminen 2023

Tampereen Veden toiminta-alueetta laajennetaan vuonna 2023 merkittävästi, sillä edellinen päivitys on yli kymmenen vuoden takaa. Tampereen Veden toiminta-alueetta laajennetaan laajemmilla alueilla Niemenrannassa, Vuoreksessa, Hervantajärven ja Lintuhytin alueilla sekä Rissossa ja Ojalassa. Lisäksi toiminta-alueetta laajennetaan yksittäisille kiinteistöille muun muassa Annalassa, Olkahisessa sekä Tarasten teollisuusalueella.

Toiminta-alue-ajaukseen voi tutustua tarkemmin toiminta-aluepäättöksen liitteenä olevista karttaesityksistä tai Tampereen

kaupungin karttapalvelusta (<https://kartat.tampere.fi/oskari/> → karttatasot → hydrografia → vesihuollon toiminta-alueet).

5.3 Tampereen Veden toiminta-alueen alustava laajeneminen

Tampereen Veden toiminta-alueen on arvioitu laajenevan vuosien 2023–2025 Alasjärven länsipuolen uudelle asuinalueelle Ruotulaan sekä Hiedanrannan kaupallisen keskustan ja hyvinvointikeskuksen alueelle.

Toiminta-aluetta laajennetaan Hiedanrannassa osittain sitä mukaa, kun alueen kaavoitus ja muun kunnallistekniikan rakentaminen etenee. Ensiksi toiminta-aluetta laajennetaan Hiedanrannan länsi- ja keskiosissa ja viimeiseksi Hiedanrannan itäosassa. Itäosaan vesihuollon toiminta-alue laajentunee vasta vuoden 2035 jälkeen.

Toiminta-alueen laajenemisaikataulu riippuu asemakaavoituksen ja muun kunnallistekniikan rakentamisen aikatauluista. Tässä esitetyt vuodet ja rajaukset ovat alustavia arvioita ja perustuvat Tampereen kaupungin asemakaavoitusohjelmaan vuosille 2021–2025 sekä Hiedanrannan Kehitys Oy:stä saatuihin tietoihin.

Laajenemisalueisiin voi tutustua tarkemmin toiminta-aluepäätöksen liitteenä olevista karttaesityksistä tai Tampereen kaupungin karttapalvelusta (<https://kartat.tampere.fi/oskari/> → karttatasot → hydrografia → vesihuollon toiminta-alueet).

5.4 Tampereen Veden toiminta-alueen supistaminen 2023

Kunta voi tarvittaessa myös supistaa vesihuoltolaitoksen jo hyväksytyä toiminta-aluetta. Toiminta-alueen muuttamisessa noudatetaan samaa menettelyä kuin sen hyväksymisessä. Toiminta-alueen supistamisen edellytykset ovat vesihuoltolaissa sidoksissa siihen, onko supistettavalla alueella vesihuoltolaitoksen verkostoon liitettyjä kiinteistöjä. Mikäli supistettavalla alueella on vesihuoltolaitoksen verkostoon liitettyjä kiinteistöjä, on kunnan supistamispäätöstä tehdessään samalla päätettävä, miten vesihuolto turvataan niillä laitoksen verkostoihin liitetyillä kiinteistöillä, jotka jäävät toiminta-alueen ulkopuolelle.

Tampereen Veden toiminta-alue on tässä esityksessä päivitetty vastaamaan voimassa olevia kiinteistörajoja ja asemakaava-alueen rajoja, minkä vuoksi toiminta-alue osin supistuu. Supistettavat alueet ovat viheralueita sekä muita yleisiä kiinteistöjä, joita ei ole liitetty

vesihuoltolaitoksen verkostoon eikä niillä katsota olevan vesihuollon tarvetta.

6 Toiminta-alueen päivitys jatkossa

Toiminta-aluetta päivitetään 2–3 vuoden välein tai tarpeen mukaan. Päivitystiheyteen vaikuttavat Tampereen Veden toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset. Tarve toiminta-alueen laajentamiselle ja supistamiselle arvioidaan vesihuoltolain pykälien 6–8 mukaan.

Useimmiten toiminta-aluetta päivitetään asemakaavoituksen yhteydessä. Pääsääntönä on, että alue merkitään alustavaksi laajenemisalueeksi, kun alueelle laaditaan asemakaava. Kun päätös alueen infrarakentamisesta tehdään, merkitään alue toiminta-alueeksi. Toiminta-aluetta muutettaessa noudatetaan aina vesihuoltolain 8 §:n mukaista menettelyä.